

LAZARIÁNSKÝ REUNION

ČLENŮ VOJENSKÉHO A ŠPITÁLNÍHO ŘÁDU SV. LAZARA JERUZALÉMSKÉHO V ČESKÉ REPUBLICE ★ ★ ★ 1/2013

Ikona Zmrtvýchvstání Krista v chrámu sv. Václava v Litoměřicích

**Christus resurrexit!
Resurrexit vere!**

**Χριστός ανέστη!
Ἀληθῶς ανέστη!**

**Христосъ воскрес!
Воистину воскрес!**

**Kristus vstal z mrtvých!
Vpravdě vstal!**

HABEMUS PAPAM!

13. března byl novým papežem zvolen kardinál Jorge Mario Bergoglio, dosavadní arcibiskup v Buenos Aires a argentinský primas. Přijal jméno František. Je prvním papežem, který pochází z amerického kontinentu, a prvním jezuitou v úřadu římského biskupa. Svatému Otci blahopřejeme a vyprošujeme mu v modlitbách zdraví, hodně sil a dary svatého Ducha do jeho náročné služby.

Postní dopis duchovního protektora Řádu

Vážení přátelé! S láskou Vás srdečně a bratrsky zdravím z Melchitského řeckokatolického patriarchátu v Damašku. Už téměř po dva roky máte informace o tragické situaci v Sýrii. Jste našimi přáteli! Vážíme si toho, že chápete naše problémy. Jsme Vám za to hluboce vděční. Posiluje a povzbuzuje nás vědomí, že o nás víte. Děkuji Vám za Vaši pomoc, díky níž můžeme pomáhat potřebným. Ale potřeba pomoci je stále větší! Proto znovu žádám o další pomoc, abychom mohli dále pomáhat. Měsíčně potřebujeme pro 1500 rodin asi 30000 až 35000 dolarů. Denně roste počet rodin, které potřebují naši pomoc. Jsme vděční za jakoukoliv podpo-

ru. Bůh Vám žehnej! Přeji Vám posvátné prožití postní doby, která nás vede k oslavě Vzkříšení. Doufáme, že kříž naší vlasti Sýrie vede ke spáse, k míru a radosti ze Vzkříšení. Děkujeme! Jsme s Vámi spojeny v modlitbách!

S láskou a požehnáním Řehoř III., patriarcha.

Poznámka redakce: Již v minulém roce Český velkobailivik podpořil patriarchovy humanitární aktivity sbírkou. Letos v březnu daroval náš spolubratr chev. Petr Jílek, KCLJ, na tyto účely částku 20 000 Kč z vlastních zdrojů.

Hospic Štrasburk je tu již 15 let aneb jak rychle šel čas, co bylo a snad i bude

Na začátku všeho byla myšlenka, jež vznikla v Řádu sv. Lazara Jeruzalémského, který po revoluci v roce 1989 obnovil svoji činnost v Českých zemích. Původním posláním Řádu v dávných dobách bylo starat se o nemocné s leprou.

Idea založit hospic byla jakousi novodobou obdobou tohoto původního poslání Řádu – pomáhat lidem těžce strádajícím. Onkologická onemocnění dnes představují jakousi novodobou metlu lidstva. Hospice se z velké části starají především o paci-

enty v terminálním stadiu onkologických onemocnění a dnes již i o pacienty v terminální fázi neonkologických onemocnění, tedy o nemocné na konci života, kteří mají mnoho fyzických i duševních bolestí. Snaží se všemi dostupnými prostředky jim

pomoci, aby konec života prožili, pokud možno, co neklidněji a netrpěli. U zrodu projektu řádového hospice v první polovině 90. let minulého století stáli dva tehdejší členové Řádu – prof. MUDr. Oskar Andryšek, DrSc., a MUDr. Jiří Pauli. Zpočátku byla snaha najít finanční prostředky na realizaci projektu právě v Řádu sv. Lazara, což se za krátkou dobu ukázalo jako nerealizovatelné. Tehdejší velkopřevor hrabě dr. Radslav Kinský zkonstatoval, že samotný Řád nemá dost kapacit na vybudování a provozování hospice, ale přislíbil projektu ze strany Řádu maximální podporu. Toto jeho rozhodnutí se do budoucna ukázalo maximálně prozíravé. Doporučil založit samostatné občanské sdružení, jehož úkolem by bylo opatřit budovu a materiální prostředky, realizovat projekt a dále hospic provozovat.

Vhodným objektem k přestavbě na hospic se ukázala budova bývalého hostince Štrasburk v areálu Psychiatrické léčebny v Bohnicích. Založilo se občanské sdružení stejného jména a vstoupilo se v jednání o jeho pronájmu s PL Bohnice. Byl vypracován projekt. Chyběly však finanční prostředky na jeho realizaci.

Situace se změnila s příchodem MUDr. Dalibora Stejskala do Řádu. Ten se okamžitě zapojil do OS Hospic Štrasburk a vyvinul maximální úsilí na získání financí od státních institucí na realizaci přestavby a dostavby budovy a na spuštění provozu. Jeho snaha byla úspěšná a v roce 1995 začaly stavební práce. Realizace byla rozdělena do dvou částí. První část byla dokončena koncem roku 1997 a tak mohli začít být 2. 1. 1998 přijímání první klienti.

Začátky byly velmi těžké. V rekonstruované staré budově bylo otevřeno 13 lůžek. Bylo zde 10 jednolůžkových pokojů a jeden třílůžkový pokoj. Byla dokončena a vysvěcena kaple a přízemí hospice. Chybělo však zázemí. To vzniklo až v nově dostavěné části hospice.

I pro zaměstnance byly začátky velmi krušné. Nebyla šatna, chyběly sprchy. Po nějakou dobu nebyly ani telefony a mobilní aparáty nebyly v té době příliš rozšířené. A ještě jedna velmi důležitá věc nebyla. Byla sice představa, jak by mělo vše fungovat, ale nebylo jasné, jak to uvádět do praxe. Chyběly zkušenosti a nebylo se moc kde učit. Někteří z těch, kdo hospic pomáhali uvést do provozu, sice prošly kursem hospicové péče v Brně, ale praktické zkušenosti nebylo kde brát.

Hospic v Červeném Kostelci byl otevřen krátce před naším a jiné hospice v té době u nás nebyly.

V takových podmínkách hospic fungoval až do podzimu 1999, kdy byla otevřena dostavba, tedy dalších 13 lůžek. Bylo dokončeno zázemí hospice, šatny zaměstnanců, sprcha, kotelna, sklady materiálů. Hospic dostal tedy podobu, v jaké funguje dosud, s jediným rozdílem, že zmíněný třílůžkový pokoj dostal později podobu pokoje dvoulůžkového, protože jako třílůžkový se neosvědčil.

Hospic se za léta svého působení postup-

ně dostal do povědomí jak lékařů, tak veřejnosti.

Za 15 let existence hospice v Bohnicích (leden 1998 – prosinec 2012) prošlo jeho zdmi 2.764 pacientů, což je úctyhodné číslo. V souhrnu společně s hospicem v Malovické (od ledna 2011 do prosince 2012) je tento počet ještě o 175 pacientů více. Celkem tedy oba hospice OS Hospic Štrasburk poskytly za 15 let péči téměř 3 tisícům pacientů.

Většina z nich odešla tam, odkud není návratu. Někteří z těch, kteří byli propuštěni domů, se na poslední chvíli svého života zase do hospice vrátili. Co je pro nás milé a potěšující, že se k nám některé rodiny vracejí. Měli jsme zde manžela, tatínka, maminku... Pak onemocní někdo

jiný z rodiny. A přijde opět k nám. To pohladí.

Věřím, že jsme všem z nich pomohli důstojně prožít poslední dny jejich života.

Za léta svého trvání prožil hospic některá velmi těžká období. Dvakrát došlo k výměně ředitele. Zatím se vždy podařilo obtíže překonat.

V roce 2001 byla při hospici uvedena do provozu domácí péče, která pomáhá rodinám přelomenout období před přijetím do hospice. Stále častěji se stává, že díky této pomoci někteří klienti do hospice vůbec přijati nejsou. Zemřou v domácím prostředí. Bohužel tato služba stále není hrazena z veřejného pojištění.

V domácím prostředí byla od té doby poskytnuta péče přibližně 400 klientů. Do tohoto čísla se počítají pouze ošetření klienti. Poradenská a informační péče o klienta a rodinu se do toho nepočítá. Tu nelze dobře spočítat. Velmi nás těší, že se lidé naučili jak telefonické tak internetové poradenství využívat k získávání informací. Současně s domácí péčí v hospici funguje i půjčovna veškerého vybavení (postele, chodítka, vozíky apod.).

Hospic Štrasburk je nestátní zdravotnické zařízení. Zřizovatelem je občanské sdružení, v jehož čele stojí správní rada. S vděčností vzpomínáme na jejího již zesnulého dlouholetého předsedu chev. MUDr. Dalibora Stejskala, KCLJ. Jeho zásluhou hospic opakovaně vyvážel z krizových situací, které se původně zdály být beznadějnými. V současné době je předsedou správní rady chev. doc. MUDr. Zdeněk Susa, CSc., KCLJ.

Za léta svého trvání se v hospici vystřídala řada zaměstnanců. Téměř polovina všech zaměstnanců zde pracuje od samého počátku, další zhruba čtvrtina již deset let. Myslím si, že to o něčem vypovídá.

I přes velmi namáhavou a náročnou práci především na psychiku, tyto lidé nejsou vyhořelí, jsou stále schopni ze sebe něco dávat druhým. Existuje zde totiž něco, co se dnes moc nevidí. Je jim spolu dobře a mezi sebou spolu velmi dobře vycházejí, mají na sebe spolehnutí, váží si sebe navzájem a to je při práci drží. Je to pochopitelně přínosné i pro klienty. Hospicová péče se těžko učí z knížek. Je třeba ji praktikovat, aby se ji člověk učil. A je stále co se učit.

Dnes nás trápí skutečnost, že klienti k nám díky nastavenému systému přicházejí příliš pozdě a my jim tak někdy již nemůžeme účinněji pomoci.

Za tím vším stojí nezměrné úsilí celého týmu hospice, který si zaslouží velký dík.

MD (redakčně doplněno a upraveno)

Hospic Štrasburk v roce 2012

Rok 2012 byl pro naše občanské sdružení tak trochu zvláštní. Kontinuálně jsme provozovali hospicový dům (onkologický lůžkový hospic – 25 lůžek) v Praze 8 v Bohnicích již 15. rok. Současně jsme v tomto roce do značné míry konsolidovali provoz druhého hospicového domu – v Praze 4, Malovické (onkologický, neurologický a interní lůžkový hospic – 30 lůžek), který správní rada a následně nová ředitelka převzala v polovině roku 2011 ve velmi neutěšeném stavu (předchozí ředitel byl mnohoobročníkem, který nedůsledně hájil zájmy o.s. Hospic Štrasburk). Téměř otročká nájemní smlouva, neuzávazná smlouva se zdravotními pojišťovnami a další problémy, se kterými bylo třeba se vypořádat, což se nám (správní radě a ředitelce hospiců, ekonomce sdružení) obstojně dařilo.

V roce 2012 došlo k několika změnám ve vedení občanského sdružení. Z členství ve správní radě na vlastní žádost odešel člen o.s. MUDr. Jiří Vraný a rovněž tak prof. Aleš Bluma, který však zůstal v roli blízkého konzultanta a poradce. Provoz hospice v Malovické, který je pod přímým a téměř permanentním kontrolním dohledem vlastníka budovy – MČ Praha 4, jeho pracovníci zvládali v roce 2012 úspěšně.

Opět byla věnována velká pozornost dotačním a grantovým řízením u jednotlivých subjektů poskytujících dotace a je tak dán předpoklad k dobrému finančnímu zajištění provozů hospiců i v roce 2013. Zde je třeba říci, že již tradičně stálý pracovní kolektiv, zejména hospice v Bohnicích, pracuje velmi kvalitně, což se nám vrací především ve velmi pozitivních odezvěch od příbuzných pacientů.

V roce 2011 zavedené operativní výkonné medicínské řízení obou hospiců tak, že každý hospic má svého primáře a svou vrchní sestru, se v podstatě osvědčilo. Každodenní provoz hospiců je funkční a spolupráce zejména se zdravotními pojišťovnami je v zásadě dobrá. V závěru roku 2012 jsme uzavřeli smlouvy o úhradě zdravotní péče se třemi nejdůležitějšími (největšími) pojišťovnami (VZP, OZP, ZPMV). Od ostatních se nám dostalo ujištění, že bezsmluvní vztah nebrání úhradám za péči v případech, kdy se bude starat o jejich pacienty.

V roce 2011 vybudované webové stránky www.hospicstrasburk.cz přispívají k dobré informovanosti o práci sdružení a o dění v hospicích.

V závěru roku 2012 však přišla, jako blesk z čistého nebe, od MČ Prahy 4 výpověď z nájemní smlouvy hospice v Malovické.

Výpověď byla dvouměsíční a nepředcházely jí žádné výtky ze strany MČ na kvalitu služeb. Zde pomímám několik anonymů, z nichž asi dva byly ředitelce předány k vyjádření, a o kterých se lze důvodně domnívat, že byly iniciovány „zevnitř“ (máme totiž jisté indicie, že v roce 2011 odvolaný ředitel se nesmířil s tím, že byl pro svá mnohá pochybení odvolán a byla mu tak odňata vedle ředitelské funkce i možnost se z toho titulu účastnit jednání Asociace poskytovatelů paliativní hospicové péče – APPHP).

Samozřejmě, že taková krátká výpověď (měla-li být důvodná, aby měla svou oporu v nájemní smlouvě) musela uvádět nějaká konkrétní porušení na straně nájemce. Tyto výpovědi uvedené důvody (byť je pronajimatel označil jako „kvalifikované“) byly zástupné (skutečné důvody, jak se později ukázalo, byly jiné) a reálně neodpovídaly faktickému stavu provozu hospice v Malovické. Hospic Štrasburk proto podal k soudu žalobu na neplatnost této výpovědi spolu s návrhem na tzv. předběžné opatření, které mělo zabránit tomu, aby MČ jako pronajimatel nemohl přistoupit k vystěhování a vyklizení hospice, jak nás i upozorňoval v textu dotčené výpovědi.

Pokud bychom postupovali podle výpovědi, pak by to znamenalo především v předvánočním období rozdat všem zaměstnancům hospice v Malovické výpovědi z pracovních poměrů (což jsme rozhodně nepovažovali za vhodné a proto jsme byli neslušností tohoto úkonu pronajimateli velmi dotčeni). Současně by to rovněž znamenalo zastavit příjem pacientů do hospice a předjednání možnosti umístění pacientů, kteří „nestihnou odejít v Pánu“ do konce výpovědní doby. Doplním, že oficiálně s vedením hospice MČ Prahy 4 po podání výpovědi přestala jakkoliv jednat. Za tohoto stavu bylo zcela irelevantní, že neoficiální informace nám z různých stran sdělovaly, že MČ chce sama nadále provozovat hospic, a tudíž má zájem převzít jak pacienty, tak ošetřující personál a ostatní zaměstnance hospice. Až poté, co soud vyhověl našemu návrhu na vydání předběžného opatření – toto opatření tedy nařídil, došlo na společné jednání u starosty MČ Prahy 4, kde nám tedy bylo skutečně potvrzeno, že MČ chce sama provozovat hospic a jejím zájmem je skutečně převzít pacienty i zaměstnance hospice Malovická.

Tomuto společnému jednání však předcházela ze strany MČ Praha 4 ještě jeden právní úkon, a to podání další výpovědi, tentokrát s dvanáctiměsíční výpovědní

dobou (bez uvedení důvodu – v souladu se smlouvou). Tím nám bylo jasné dáno na srozuměnou, že MČ s naším občanským sdružením skutečně již nechce spolupracovat při provozu hospice v Malovické na Praze 4.

Za této situace je tak pro naše o.s. jedinou prioritou ukončení a předání provozu hospice v Malovické tak, aby to bylo pro všechny co nejméně bolestné. Tedy jak pro pacienty, tak i pro zaměstnance, a rovněž i finančně bez újmy pro ekonomiku Hospice Štrasburk, zejména bez zásadního negativního vlivu na náš hospic v Bohnicích.

V tuto chvíli (únor 2013) konečně jedná vedení hospiců s MČ „za jedním stolem“ o podmínkách předání hospice „jak stojí a leží“.

Souvislosti, které má skutečnost ukončení provozu 30ti lůžkového hospice našim občanským sdružením, jsou široké a správní rada se jimi bude v roce 2013 zabývat.

V roce 2013 se bude muset správní rada a návazně i valná hromada o.s. zabývat nejen transformací, kterou předpokládá nový Občanský zákoník, ale bude jistě diskutovat i možnosti neopustit myšlenku provozu „druhého“ domu, ať by to již znamenalo třeba terminální hospic ne-onkologický, nebo odlehčovací služby v podobě domu pro seniory apod.

Konečně je třeba připomenout, že počátkem roku 2013 tomu bylo 15 let od zahájení provozu Hospice Štrasburk v Bohnicích. Tato doba je již dost dlouhá na to, abychom mohli hodnotit a současně si říci, že přes veškeré výkyvy a peripetie fungování hospice je tento hospic úspěšný. Troufám si tvrdit, že má již své tradiční místo v systému poskytování paliativní hospicové péče v Praze.

Za 15 let existence hospice v Bohnicích prošlo jeho zdmi 2.764 pacientů, což je úctyhodné číslo. V souhrnu společně s hospicem v Malovické je tento počet ještě o 175 pacientů více. Celkem tedy hospice o.s. Hospic Štrasburk poskytly za 15 let péče téměř 3 tis. pacientů. Věřím, že jsme všem z nich pomohli důstojně prožít poslední dny jejich života.

Co říci závěrem? Dovolím si zopakovat, že hospicová paliativní péče je dnes velmi potřebnou složkou v každé společnosti. Podle její kvality lze usuzovat na úroveň kvality celé společnosti. Dovolte mi zde vyslovit víru a naději, že směřování vývoje a politiky v České republice bude do budoucna více nakloněno péči o nemocné a potřebné.

TK

SLAVNOST K OTEVŘENÍ KOSTELA SVATÉHO JIŘÍ V RADHOŠTI. SOBOTA 27. DUBNA 2013

Tato významná památka vysokomýtského regionu prodělala v letech 2010–2012 generální opravu. Oprava proběhla především za podpory Římskokatolické farnosti Horní Jelení, OÚ Radhošť, dobrovolných dárců a v neposlední řadě s podporou Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského, především Východočeské komendy svaté Zdislavy. Ta zajistila potřebné finanční prostředky z fondů EU. Generální oprava kostela a zvonice tak přišla na částku přesahující 5 milionů Kč. Hlavní tíhu odpovědnosti přijali P. Jan Kunert, farář v Horním Jelení, a Bc. Richard Andrlé Saylor, MBA, z firmy FIC s.r.o. Vysoké Mýto.

SLAVNOSTNÍ POUŤ A VYSVĚCENÍ KOSTELA SE USKUTEČNÍ V SOBOTU 27. DUBNA 2013. MŠE SVATÁ 14.00 HOD., LIDOVÁ SLAVNOST U SOKOLOVNY V 16.00 HOD.

Původně gotický kostel svatého Jiří Mučedníka se připomíná roku 1350 jako farní a v roce 1677 jako filiální ke kostelu v Chroustovicích. Ke kostelu původně patřilo 30 vsí. Tento církevní celek podléhal děkanství ve Vysokém Mýtě. Dřevěný kostel postavený na počátku 14. století po husitských válkách a Bílé hoře zpusť. Později nově postavený kostel v roce 1773 zcela shořel. Zůstala však dřevěná zvonice, která byla v rámci generální opravy také obnovena a dodnes slouží. Po požáru byl vystaven kostel novým nákladem 6980 zlatých. Je to jednoduší jednoduchá barokní stavba. Vnitřní výzdobu financovala kněžna Terezie Amálie von Thurn-Taxis. Poslední úpravy kostela před generální

opravou jsou datovány rokem 1890 a 1901. Hlavní oltář a kazatelna byly zhotoveny v Praze v roce 1778. Postranní oltáře svatého Petra a svaté Máří Magdaleny maloval vysokomýtský malíř Josef Nývlt v roce 1781. Na zvonici byly tři zvony. Nejstarší z roku 1582. V roce 1918 byly zrekvirovány. Vždy první neděli po svatém Jiří mířila do kostela pouť. Ta se uskutečnila i v roce 2013 a tradice tak bude nadále zachována. Před kostelem stojí litinový kříž, pravděpodobně z roku 1896, který sem byl přemístěn z křížovky u hospody. Ves Radhošť byla založena kolem tvrze Radhošť, o které je zmínka v listině krále Přemysla Otakara I. z roku 1226, kde je uveden jako majitel tvrze Otaslav z Radhoště.

Po roce 1436 připadla ves pod správu města Vysoké Mýto až do roku 1567, kdy ji koupil Heřman Lukavský z Lukavice, majitel panství Zámorsk. V roce 1570 byla ves prodána panu Divišovi z Chlumu, jenž ji natrvalo připojil k panství Chroustovice. V roce 1671 byl majitelem vsi Karel Libštejnský z Kolovrat. V roce 1736 získal chroustovické panství Leopold Kinský. V roce 1823 panství koupil rod Thurn-Taxis. Obec Radhošť se osamostatnila v roce 1850. Kostel svatého Jiří Mučedníka je významnou kulturní památkou, která bude i nadále sloužit svému účelu. Za to je potřeba vyslovit upřímné díky všem, kteří se na opravě podíleli.

AKA

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST RADHOŠŤ
oznamuje,
že v rámci poutních oslav kostela Sv. Jiří, dojde také
k žehnání zdárně dokončeného díla – opraveného kostela a zvonice v Radhošti

Pozvání k návštěvě místní farnosti přijal
POMOCNÝ BISKUP KRÁLOVÉHRADECKÝ JOSEF KAJNEK,
KTERÝ BUDE PŘEDSEDAT EUCHARISTICKÉ SLAVNOSTI

SPOJENÉ S ŽEHNÁNÍM.

Výše uvedená slavnost se uskuteční
v sobotu 27. dubna 2013 od 14.00h.
Přijměte srdečné pozvání na tuto slavnost.

Vzpomínka na arciopata Anastáze Opaska

Benediktinské arciopatství v Praze–Břevnově uspořádalo ke 100. výročí narození arci-

opata Anastáze Opaska, OSB, vzpomínkový víkend. Arciopat Anastáz během svého exilu intenzivně spolupracoval i s exilovým Českým velkopřevorstvím, dodával spolubratřím a spolusestrám duchovní sílu i naději. Vzpomínkové mše svaté v klášterním a farním kostele sv. Markéty, kterou sloužil pražský arcibiskup Dominik kardinál Duka, OP, se zúčastnila i delegace Velkobailiviku České republiky v čele s dámou Vilmou Kočovou, DGCLJ, která na otce arciopata, jehož poznanla z dob svého exilu, s dojetím vzpomíná. Po mši svaté delegace položila na hrob arciopata Anastáze kytici květin, jako vzpomínku i poděkování, co pro nás v těžkých dobách exilu udělal.

AB

POSELSTVÍ ŘÁDU

Pro členy Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského není žádným tajemstvím, že náš Řád patří dodnes bohužel k nejméně známým rytířským řádům vůbec.

Přestože je i v odborné literatuře všeobecně označován jako jeden z nejstarších rytířských řádů na světě, je bohužel ve všeobecném povědomí zapsán jen velmi málo. Na jednu stranu je to do jisté míry fakt, který umožnil našemu Řádu přežít po staletí, až do dnešních dnů, na druhou stranu, představme si, že by se nějaké organizaci podařilo téměř vymýt nemoc, jakou je například rakovina. Jistě by došla velké uznání. Proto je téměř paradoxem, že mnoho našich současníků již slyšelo o Templářích, Německých, či Maltézských rytířích a nemají ani zdání, že do tohoto uskupení rytířských bojových a špitálních řádů patří ještě jeden řád, a to řád, který je z nich nejstarší a bojuje po celé věky nejen na poli špitálním, ale i na poli vojenském, či dnes lépe řečeno rytířském.

Ti z nás, kteří se nechají ovlivnit falešnou skromností, by jistě mohli podotknout, že naši zásluhou práci přece nevykonáváme pro to, aby o nás lidé věděli a že nepotřebujeme pro naše zásluhy obdiv, či podporu veřejnosti. Na druhou stranu, je třeba si uvědomit, že náš Řád (a tím nemyslím jen nás, jeho současné členy, ale především naše předky a naše předchůdce) by dokázal mnohem více, právě s podporou veřejnosti a jejím všeobecným povědomím o tom, jak pracuje a co vše s tak omezenými prostředky již dokázal.

Osobně jsem zasvětil mnoho času svého života sháněním a zabezpečováním humanitární a charitativní pomoci potřebným, ať již ve válečných konfliktech, při živelných pohromách, nebo jen prostě opravdu potřebným, ve standardních životních situacích. A ze své osobní zkušenosti mohu zodpovědně říci, že veřejnost je zahlcena mořem humanitárních a charitativních organizací a nadací, jakož i jejich aférami, se zpronevěřením majetků a špatným nakládáním s nashromážděnými finančními prostředky. Naprostá většina těchto dobrých lidí, která by ráda přispěla na jakoukoli dobrou věc, je často již od samého začátku znechucena právě těmito aférami a způsoby, jakými se nahromaděná pomoc distribuuje. Proto je podle mého názoru od samého počátku potřeba naprosto oddělit a odlišit náš Řád od jakýchkoli nově vzniklých, často rádoby humanitárních organizací. Zdůraznit rozdíl mezi subjekty, které

zde působí několik let, na zcela komerční bázi (často zneužívajících - od naivních studentů, přes daňová zvýhodnění, až po moc masmédií), od organizace, která zde působí po mnoho staletí, zcela nezištně a na vlastní náklady, naprosto v souladu s křesťanskými příkázáními a zásadami.

Vzpomeňme například naše spolubratry, kteří realizaci humanitární pomoci organizovali na své vlastní náklady, včetně návštěvy dané lokality (na jiném kontinentu), kdy za vlastní peníze navštívili danou oblast a zorganizovali tuto charitativní pomoc tak, že jedinými náklady na její distribuci konkrétním potřebným křesťanským komunitám byly bankovní poplatky za převod hotovosti z účtu na účet, či abych byl přesnější, z kontinentu na kontinent. Vzpomeňme i na fakt, kolik toho náš Řád za posledních pár desetiletí dokázal a kolik o tom vůbec veřejnost ví. Bohužel, tato fakta obvykle široká veřejnost ani netuší, nezná a nevnímá. Právě proto tyto razantní rozdíly mezi skutečnou charitativní pomocí a financováním ekonomicky závislých humanitárních subjektů nerozlišuje.

Pevně věřím, že při správně organizované a správně podané osvětě by se Řádu nejen dařilo mnohem lépe a efektivněji získávat tuto charitativní pomoc (a to nejen ve formě finančních prostředků), ale i dodávat ji těm, kteří ji opravdu potřebují.

Na závěr bych ještě rád poukázal na jeden, pro mnohé z nás zřejmě nepřijemný fakt. A velmi dobře si uvědomuji, jakou nevoli toto mé tvrzení vzbudí. Proto prosím toto mé tvrzení vnímejte pouze jako můj osobní názor, který je potřeba osobně konzultovat a nikoli jej hned bezdůvodně zavrhnout. Přesto mu prosím věnujte Vaši pozornost. Tedy pokud se snad někdo domnívá, že smyslem a účelem Řádu svatého Lazara je jen a jen charita, jak to bohužel často vypadá, podle mého názoru to tak opravdu není. Pokud se snad někdo z členů našeho Řádu chce věnovat pouze charitě, mohl by bez problémů vyhledat jakoukoli charitativní organizaci a věnovat se tomuto poslání právě tam.

Náš Řád, podle mého skromného názoru, není pouhou charitativní organizací. Takových organizací je jen v České republice, neřku-li v Evropě bezpočet. Náš řád je organizací, která by si měla zakládat na unikátním provázání závazků (ano, závazků!!!) charakteru rytířsko-vojenského, církevně-monastického a samozřejmě i charitativně-humanitár-

ního (avšak na rozdíl od výše uvedených typů organizací, zcela bezelstně, dle křesťanských zásad). Pevně věřím a také opravdu vidím, že s posledním z těchto třech bodů nemá skutečně nikdo z členů žádný rozpor. Vím rovněž, že ani druhý bod není třeba rozvádět, neboť všichni jsme praktikující křesťané, kteří žijí dle odkazu našeho Pána. Ale je také potřeba, a to je podle mého (skromného osobního) názoru největším opomenutím mnoha dnešních členů našeho Řádu, denně pamatovat na to, že na rozdíl od jiných církevních, duchovních, humanitárních a charitativních organizací, máme ještě jiné povinnosti.

Jsou to právě ony povinnosti rytířsko-vojenského charakteru, ať se to zdá komukoliv v dnešní době jakkoliv úsměvné. A to je například povinnost nejen šířit naši víru a poslání od našeho Pána, ale také toto poslání hájit a bránit. A to nejen ve státech Sváté země, ale i u nás, v České republice. A nejen v diskuzích, či konfrontacích, nejen svým příkladným chováním, nejen ve svém běžném každodenním životě, ale i zodpovědností a pomocí svým bližním. Ano, často i na ulici, kde je potřeba se zastat člověka v nesnázích. Kde často nenecháme onoho bezbranného bez pomoci. Ať už je to epileptický záchvat, první pomoc při autonehodě, nebo zastání se napadeného člověka.

A v neposlední řadě je to osvěta. Je naší svatou povinností, ale i posláním, šířit odkaz našeho Řádu, šířit tento odkaz našich předchůdců. Neboť kdybychom šířili povědomí o našem Řádu tak, jako to činíme dnes, náš ušlechtilý Řád by dávno zanikl v propadlišti dějin. Nikdo by neznal zásluhy Řádu svatého Lazara, ani jeho vliv na poli humanitárním, církevním, či bojovém. Proto si zde dovoluji zdůrazňovat tyto jeho zásluhy, neboť díky tomu přežil dodnes.

Je mi to sice poněkud nepřijemné, ale přesto v hloubi své duše cítím, že toto je možná to, co náš Řád v dnešní době informatiky potřebuje nejvíce. Neboť ať uděláme cokoli, bude náš výsledek méně než poloviční, pokud se o tom nedozví nikdo další. Nemám obavu o naše křesťanské, či humanitární pohnutky, vím, že všichni děláme, co jen můžeme, ale je také bohužel potřeba, aby se o nich dozvěděli i jiní, kteří naše úsilí podporí. A to je pro náš Řád, zvláště v dnešní době, také důležité. Neopomeňte to, prosím.

ATAVIS ET ARMIS !!!

MB

Dětský den pro klášter Štěnovice, kde si děti mohly vyzkoušet středověkou výstroj

PROJEKT LAZARUS

Vzhledem k faktu, že má široká veřejnost o našem Řádu svatého Lazara jen opravdu minimální povědomí, rozhodli jsme se v rámci Jihočeské komendy rozpracovat a vzápětí odstartovat Projekt Lazarus, který by poukázal na historické zásluhy našeho Řádu a zároveň seznámil veřejně prospěšnou cestou široké spektrum potencionálních zájemců o náš Řád s historií tohoto našeho Bratrstva. Proto již v roce 2010 vznikl naprosto unikátní projekt, který si předsevzal za svůj cíl seznámit co nejširší vrstvy z řad laické i odborné veřejnosti s historií i současností Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského.

Projekt Lazarus je projektem, který se snaží o co možná nejvěrnější rekonstrukci bojové jednotky Řádu svatého Lazara Jeruzalémského na válečném tažení, v období křížových výprav ve Svaté zemi, se zvláštním zaměřením na země Českého království ... Posláním tohoto projektu je co nejdokonalěji rekonstruovat organizaci, výstroj, výzbroj a vybavení dle dochovaných a doložených pramenů i interních řádových zdrojů.

Nejde však pouze o samotnou bojovou činnost, ale též například o duchovní život, špitální a hospicovou činnost, dobové obřady, společný výcvik, výrobu výstroje, ošetřování výzbroje, údržbu zbroje, přípravu tehdejší stravy, dobové stolování, táborový i společný řádový život a především řádové chování. Zcela zachována je dobová struktura, historické členění a hierarchie řádového uskupení. Dodržuje se opravdu striktní výstrojní kázeň, a to jak odění válečného, tak odění civilního. Cílem Projektu Lazarus je přiblížit dnešním lidem život středověkého rytířského Řádu svatého Lazara se vším, co k tomuto období historie patří.

Dále se snažíme seznamovat zájemce z řad laické i odborné veřejnosti s minulostí i současností skutečného Řádu a ukázat tak, že i po mnoha staletích má toto mimořádné Bratrstvo ve světě své místo.

Vojenský a špitální řád svatého Lazara Jeruzalémského je jednou z nejstarších humanitárních a charitativních organizací na světě a toto poslání je jedním z hlavních bodů, kterým se Řád spolu s obranou křesťanství

a podporou křesťanů ve Svaté zemi nepřetržitě dodnes intenzivně věnuje.

Proto je jednou z oblastí, které se věnuje Projekt Lazarus mimo jiné i pomoc sirotkům a opuštěným dětem, pro které organizuje kulturní a vzdělávací akce a zábavnou formou úměrnou danému věku se jim snaží vštěpovat rytířské ctnosti a čestné chování v běžném životě. Při realizaci těchto akcí často spolupracujeme se skutečnými rytířskými řády, které tuto přínosnou činnost zajišťují. Proto je téměř polovina všech našich akcí právě charitativního charakteru. Jen pro příklad uvedu několik z nich.

Především to byly dobročinné akce pro sirotky a opuštěné děti z pěti zemí (například na Táboře svatého Václava - Hamry), dále to byly akce na podporu a financování rekonstrukce církevních a historických objektů (například klášter Chotěšov), dále akce na podporu farností a církevních sdružení (například klášter Štěnovice), dále rovněž pracovní akce zaměřené na přípravu dětských her a zajišťování soutěžních disciplín pro děti (například Vimperk), ale i mnoho dalších dětských dnů a podobných akcí, také pro děti, které sice nejsou z dětských domovů, ale pevně věříme, že si rovněž zaslouží tematicky vést k ušlechtilým hodnotám rytířství, které by náš Řád měl prezentovat.

Navíc členové našeho projektu pomáhali Jihočeské komendě našeho Řádu nasbírat věcné dary, hračky, loutky, literaturu, kancelářské potřeby, či osácení pro šest dětských domovů v ČR a menší měrou i oděvy pro

potřebné, které byly odevzdány na středisko Českého červeného kříže v Českých Budějovicích. Tyto věcné dary byly nezištně poskytnuty v hodnotě asi 30 000 Kč.

Zbytek našich akcí má naopak osvětový a naučný charakter. Jsou to akce, které mají seznámit širokou laickou i odbornou veřejnost, s úžasnou historií našeho Řádu a seznámit je s posláním, které zachovává a plní náš Řád dodnes. Touto cestou se o našem Řádu již dozvědělo několik tisíc lidí, kteří dříve o Lazariánech neměli ani ponětí.

Toto poslání uskutečňujeme formou přednášek (např. Májový sněm), prezentačních akcí (například Velhartice), kulturních akcí (například Strakonice), poznávacích akcí (například Radyně), historických akcí (například Libušín) a především akcí realizovaných formou tzv. Living History tj. Živá historie (např. Hradecký turnaj, Panská bitva, atd.).

Pro tyto účely jsme vlastními silami a z vlastních prostředků, museli zajistit a často i sami vyrobit ohromné množství vybavení a zajistit (rovněž z vlastních prostředků) prostory pro jejich uskladnění a přepravu. Takto se nám již podařilo vybudovat velkou část dobového mobiliáře středověkého Řádu svatého Lazara, například řádovou kapli, řádový refektář, řádový dormitář, řádovou kuchyni, řádovou zbrojnicu, v současné době intenzivně pracujeme na vybavení řádového polního lazaretu. Proto dnes Projekt Lazarus disponuje mimo jiné naprosto dobovým vybavením, které zahrnuje například prapore, praporec, korouhve, řádové pečeti, řádový oltář, řádové relikviář, řádové ikony, stolní a procesní kříže, stoly, lavice, sedačky, nádoby, dobové kuchařské a jídelní náčiní, ubrusy, vybavení ložnic, prostor, vřhlice, dobovou výstroj, výzbroj, zbroj, vybavení, a mnoho dalšího. Protože se zaměřujeme zejména na rekonstrukci řádu v českých zemích, podařilo se rovněž našemu projektu, díky jeho úsilí, začlenit se do jednoho z nej-

větších projektů Living History v Evropě, a to do projektu Hradeckého dvora královny Alžběty Richenzy (Elišky Rejčky). V rámci tohoto skvělého projektu, který ve světě LH požívá opravdu mimořádné odborné úcty, dosáhl postupně náš Projekt Lazarus díky svému skutečně řádovému charakteru opravdu nebývalého postavení. Už jen samotné členství v tomto projektu, je poctou samo o sobě.

Samostatnou kapitolou jsou i vlastní bojová utkání. Běžný historický šerm bývá obvyčejně z tohoto hlediska prakticky vždy jen pouhým inscenovaným divadlem, v němž je vše předem, ne-li zcela do všech podrobností, pak aspoň rámcově promyšleno, připraveno a nacvičeno. V rámci uskupení Living history se naopak vždy vede opravdu skutečný tvrdý boj, v němž absolutně neexistují žádné pevně dané scénáře či „filmované“ rány. Jeho výsledek, ať již v případě jednotlivců, skupin, formací či celých šiků nikdy není předem stanoven. Neexistují takřka žádná omezující pravidla, je dovoleno téměř vše. Jen samotná výstroj a výzbroj účastníků váží 30-50 kilogramů. Nejednou dojde i k vážným zraněním, přestože jsou všichni zúčastnění skvělými přáteli. Proto je například vždy předem informována záchranná služba, pokud není fyzicky přímo na místě. Mezinárodně se pro tuto neobvyklou aktivitu vžily pojmy „Free Fight Fencing“, „Full Contact Battles“, nebo „Historical Medieval Fight“ (FFF, FCB, HMF). Nejčastěji se bojuje meči, štíty, sekerami, kopími, tesáky, bojovými kladivky, bojovými kyji, bulavami (palčáty), dýkami, atd. Tyto aktivity často bývají označovány za poslední adrenalin mezi extrémními sporty a válkou. Je to opravdu velmi tvrdé, ale zcela v souladu se zásadami Living History.

Tak jako jsou dobové obřady, modlitby, ceremonie, špitálnictví, či řádové chování všeobecně, je zcela dobový i boj jako ta-

kový. Samotný boj, je však až to poslední, k čemu se vůbec dostaneme, a tvoří zlomek času na jakékoli akci. Naprostou většinu času totiž zabere běžný řádový život v táboře, se všemi ceremoniemi, modlitbami, ošetřováním výstroje, přípravou výzbroje, jakož i s přípravou stravy, běžnými táborovými pracemi, a podobně.

Mnohem více času (TISÍCE HODIN) však zabere organizace, příprava, výroba vybavení a vůbec úsilí, abychom náš Řád mohli opravdu kvalitně reprezentovat se ctí, jakou si zaslouží. Dáváme do toho totiž opravdu vše.

Velkou devizou, ale především ohromným závazkem je pro nás rovněž skutečnost, že celý tento projekt byl v roce 2010 oficiálně schválen přímo samotným vedením České jurisdikce Vojenského a špitálního řádu svatého Lazara Jeruzalémského, konkrétně samotným Velkobilivem Českého velkobilivku, J. E. chev. prof. Dr. Alešem Blumou, D.s.M., GCLJ.

Proto se všichni naši členové snaží nejen dělat našemu skutečnému Řádu čest (věnujeme totiž mimořádnou pozornost tomu, aby Projekt Lazarus nemohl být nikdy zaměňován se skutečným Řádem), ale i reprezentovat Řád na té nejvyšší úrovni.

Nechali jsme za tímto účelem i vyrobit opravdu profesionální informační tabuli, kterou na našich akcích pro veřejnost užíváme.

Zajímavostí je však mimo jiné i fakt, že se na projektu rovněž podílí i několik členů skutečného Řádu svatého Lazara, který si zachoval svou kontinuitu a přetrval od dob křížových výprav až do dnešních dnů. Mimo to jej mnoho členů skutečného Řádu intenzivně podporuje a účastní se i našich akcí. Především jsou to členové Jihočeské komendy a členové Delegace svatého Jana Nepomuckého.

MB

Lazariánský den Karlovarské komendy

Členové Karlovarské komendy Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského se 17. prosince 2012, jako každý rok, setkali v řádovém kostele sv. Michaela archanděla ve Stráži nad Ohří.

Velitel komendy chev. Ivan Medek, KCLJ, ve svém úvodním slově zhodnotil celoroční činnost komendy a poděkoval členům komendy za dar ve výši 20 000 Kč, který byl odeslán J. B. patriarchovi Řehoři III. Lahamovi, duchovnímu protektorovi Řádu, jako příspěvek na pomoc postiženým křesťanským bratřím ve válkou zmiňované Sýrii.

Chev. Ivan Medek dále vyzdvihl významné uznání, kterého se dostalo Karlovarské komendě, když její zakládající člen chev.

Ing. David Miřejovský, KLJ, byl jmenován do funkce kancléře Velkobilivku České republiky.

Minutou ticha jsme poté uctili památku velkobilivka pro Čechy J. E. chev. Viléma

Astera, GCLJ, GCRLJ, KMLJ, jehož si náš Pán povolal k sobě v pozhnaném věku 101 let.

Následovala bohoslužba, kterou celeburovali P. Marek Hric a P. František Kišš z římskokatolické farnosti v Ostrově.

Setkání bylo završeno slavnostní večeří členů komendy, jejich přátel a hostů, mezi nimiž nemohl chybět náš

dlouholetý přítel, kancléř německého velkobilivku a velitel hessenské komendy, J. E. chev. Ernest Josef Finta von Haralyi - Pávai, KCLJ, se svou chotí.

JF

Komenda sv. Zdislavy – charitativní aktivity členů

Redakce s potěšením zveřejňuje osobní zážitky našich členů z jejich individuálních humanitárních aktivit.

Jana Lorenz

Jsem členkou řádu od roku 2009, kdy jsem byla oslovena velitelem komendy PaedDr. Augustinem Karlem Andrlem, KLJ-J, který mně vyprávěl o činnosti řádu sv. Lazara Jeruzalémského. Svým příkladem mě nadchl pro tuto činnost. Proto jsem požádala o postulantství. Myšlenka řádu, péče o staré a nemocné lidi, mně byla a je blízká, rovněž i charitativní činnost.

V současné době pracuji v komisi pro občanské záležitosti města Vysokého Mýta a jednou z jejich náplní je chodit blahopřát lidem starším 80 let. Tuto práci vykonávám už 3. rokem a velmi mně těší, že mohu starým lidem přinášet alespoň malou radost. Staří lidé jsou potěšeni, když přicházíme s gratulací, kytičkou, bonboniérou a přáním i od představitelů města.

Navštěvuji i nemocné v nemocnici a dělám společnost invalidnímu člověku v domově důchodců Naděje. Přináším mu drobné

dárky a společně navštívíme dvakrát do měsíce kavárnu. Jsem ráda, že mu to přináší radost do života.

JL

Jan Uhlíř

Jako člen Řádu svatého Lazara Jeruzalémského mám poněkud rozpaky mluvit o své práci pro Řád, protože jsem zaměstnán v sociálních službách a pomoc nemocným a potřebným je můj „denní chleba“, a to jak přeneseně, tak o doslova (v tomto případě dosti suchý). Nicméně i v zaměstnání má člověk řadu možností něco vykonat nad rámec svých povinností. Dlouhá léta jsem jezdil na letní tábory pro děti a mladé dospělé s kombinovaným postižením a tak mám právě k těmto lidem blízko. Kvůli svému handicapu mají tito lidé zejména problémy s aktivizací (aby se jim někdo věnoval, hovořil s nimi, učil je dovednostem) a s mobilitou. Nejsem speciální pedagog, ale snažím se jim být lidsky nablízku i ve svém volném čase, povídat se s nimi, taktně jim poradit či je něco nového naučit. Mnozí jimi kvůli jejich handicapu pohrdají či se za ně stydí, ale po dlouhých

letech mám zkušenost, že jsou to čisté duše a maličci, kteří jsou Kristu zvláště vzácní, ať už si o nich pyšní tohoto světa myslí cokoliv. Další věc je zmíněná mobilita. Díky tomu, že mám auto, má nespočet možností provozovat zdarma taxislužbu pro naše klienty. Člověk musí volit, co je důležité, aby úplně nezkrachoval, ale dělám to rád. Je řada možností dovézt třeba na návštěvu za manželem či manželkou do vzdálenější nemocnice. Vozím také například pravidelně jednu nevidomou klientku na naše kostelní sportovní odpoledne spojené s grilováním. Vzhledem k tomu, že nemá rodinu, je to pro ni opravdu velký zážitek (a nejen gurmánský). Na konci března letošního roku jsem měl pěknou příležitost udělat si s mými postiženými přáteli výlet do Prahy na setkání účastníků zmíněných letních táborů pro handicapované. Cestou jsem si při rozhovoru s nimi v autě znovu uvědomil, jak čistí a dobrušední lidé to jsou a jak nás paradoxně při naší službě jim mohou i oni v mnohém obohatit.

JU

Dar pro egyptskou školu, kde je hlavní předmět čeština

Velmi často se mluví o kulturní propasti mezi západem a islámským světem nebo mezi Evropou a arabskými zeměmi. Mnohé malé projekty, nepříliš známé široké veřejnosti, se ale snaží tohle hrubě obecné tvrzení popírat. A podílí se na nich také česká kultura. Jedním takovým počinem je i výuka českého jazyka na univerzitě v egyptské metropoli Káhiře.

Na Univerzitě Ajn Šams, druhé největší univerzitě v Káhiře, sídlí Katedra slovanských jazyků Fakulty al-Alsun. Tady je jediné místo v celém arabském světě, kde se vyučuje čeština na univerzitní úrovni. V současné době zde studuje necelá stovka studentů a studentek.

Součástí vybavení bohemistické části je i fakultní knihovna. Fakulta samotná má na nákup literatury mizivé prostředky, proto byla bohemistická knižní základna na fakultě donedávna ve velmi špatném stavu.

Díky knižnímu daru od Českého státu v nebyvalém objemu téměř 300 titulů se podařilo sestavit seznam knih, které tvoří solidní základ pro bohemistická studia.

Na základě dlouholeté přátelské vazby mezi doktorem Amr Ahmed Shatury Saberem, jedním z pěti egyptských bohemistů, kteří

tady češtinu vyučují, a spolubratrem Jaroslavem Terčem, CLJ, z Plzeňské komendy byla zdejší knihovna rozšířena i o dva další tituly. Knihy, které byly vydány ve spolupráci právě s Plzeňskou komendou Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského.

Jde o dvě velmi zdařilá a svým obsahem ojedinělé díla, vytvořená plzeňskými rodáky - básniřskou PhDr. Hanou Gerzanicovou a vydavatelem Miloslavem Kristem.

První nese název „Crha a Strachota jdou krajem,“ která je věnována nastávajícímu výročí příchodu věrozvěstů Cyrila a Metoděje. Knihu doprovází množství dobových fotografií, které arabským studentům dokáží realisticky přiblížit i českou minulost a vznik české státnosti. Fakta jsou pak doplněna současnou poezií, která jako protipól strohým faktům nabízí studentům ryzí českou vlasteneckou tvorbu.

Druhá darovaná kniha „Pod smaragdovým křížem rytířů sv. Lazara“ je věnována svatému Lazarovi a následně dějinám Řádu sv. Lazara. Hlavní část publikace tvoří básně PhDr. Hany Gerzanicové. Mimořádně nositelce

ocenění Senátu České republiky „Významná česká žena ve světě roku 2009“.

Tento soubor dá se říci netradičních básní snoubí pohledy na dávnou minulost a současně na přítomnost. Přítomnost duše, lásky, člověčenství a češství. Toto spojení bude jistě velkým přínosem pro studium bohemistiky, pro studenty, kterým ukáže pohled i na současnou českou poezii.

Podle vyjádření lektora doktora Amr Ahmed Shatury Sabera a dle odezvy studentů obě tyto knihy výrazně obohatily vybavení bohemistické části fakultní knihovny.

I když na tomto místě je třeba podotknout, že výběr publikací vhodných ke studiu na veřejné egyptské univerzitě je velmi limitován kulturními a společenskými zvyky v Egyptě.

Věříme, že tyto knižní dary nebyly posledními a Plzeňská komenda Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského brzy bude moci poslat do Egypta dalšího posla vzájemného porozumění.

JT